

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Gåeryd

- Områdeskod
SE0310719

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2005-09-06

- Beteckning
0600-40-0719

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetilstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310719 Gåeryd

Kommun: Värnamo

Områdets totala areal: 0,28 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2005-09-06

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slåtterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området Gåeryd är det prioriterade bevarandevärdet den artrika och hävdade slåtterängen.

Motivering: Området har mycket höga värden knutna till slåtterängar i låglandet, vilken är en naturtyp med stor betydelse för hotade artgrupper såsom slåttergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin.

Prioriterade åtgärder: Årlig fagning, slåtter och höbärgning. Vid behov utglesning av trädkikt och bekämpning av ohävdarter.

Beskrivning av området

Slåtterängen i Gåeryd, sydost om Nydala ligger i samma sluttning som naturreservatet Gåeryds rasbranter. Berggrunden är näringsrik då den utgörs av grönstensbergarten diorit, vilket

har gett upphov till en rik växtlighet. Ängen karakteriseras av slåttergynnade växter som kattfot, prästkrage, slåttergubbe, slåtterfibbla, svinrot, stor blåklocka, ängsvädd och ängsskallra, såväl som av en mer trivial flora med bland annat kruståtel och liljekonvalj. Här har tidigare funnits fältgentiana. Den lilla, men artrika ängen ligger längs vägen i västvärd sluttning mot sjön Rusken. Trädskiktet består delvis av lind, men här finns även en äldre lärk. I ängen står en gammal, grov lind som tidigare hamlats samt ett flertal unga lindar. Den stora, grova linden har inte hamlats på länge, men nyhamling har skett av några lindar. Det finns flera ytterligare unga lindar såväl i ängen som i området mellan ängen och naturreservatet, som skulle lämpa sig för nyhamling.

Vad kan påverka negativt

Det största hotet mot området är utebliven eller otillräcklig skötsel. Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.

Generella hot som riskerar att försämra mångfalden av arter och strukturer i området kan t.ex. vara:

- Försämring eller förlust av grässvål t.ex. på grund av vildsvinsbök.
- Spridning av växtnäringssämnen eller bekämpningsmedel.
- Avverkning av äldre träd eller buskar med höga naturvärden.
- Igenväxning kring äldre träd eller buskar av ljuskrävande arter, främst ek. Även äldre hamlade träd kan vara känsliga för beskuggning/konkurrens.
- Markexploatering eller annan förändring av markanvändningen i objektet eller i angränsande område, t.ex. skogsplantering, dikning, täktverksamhet eller samhällsbyggnad i olika former.
- Inplantering/sådd av arter annat än i naturvårdssyfte.
- Körning med tunga fordon vid olämpligt väglag, eller annan verksamhet som orsakar bestående markskador.
- Anläggande av längre eller kortare upplag eller dumpning av avfall, jord, sten, grus foder etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledningar.

Bevarandeåtgärder

Vid behov tecknande av skötselavtal/miljöstödsavtal.

Skötselåtgärder inkluderar årlig fagning, slåtter och höbärgning i ängen. Vid behov lämplig utglesning av trädskiktet med syftet att förhindra för hög beskuggning. Nyhamling av unga lindar är positivt då det leder till lägre beskuggning och att ett större antal träd kan sparas. Spridningen av kvävegynnade arter som t.ex. kirsål bör förhindras. Återinsådd av fältgentiana, kan vara ett lämpligt sätt att förstärka artens förekomst i trakten.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6510 - Slätterängar i låglandet**

Areal: 0,28 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Hela området består av naturtypen slätterängar i låglandet. I floran finns slättergynnade växter som kattfot, prästkraige, slättergubbe, slätterfibbla, svinrot, stor blåklocka, ängsvädd och ängsskallra. Trädskiktet består främst av lind och en äldre lärk.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Slätterängar i låglandet ska vara artrika, präglade av en lång kontinuitet av slätterängsskötsel och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Slättermarkernas höga värde för många hotade artgrupper, som t.ex. slättergynnade kärlväxter, insekter, fjärilar och vildbin, ska främjas och bevaras genom årlig hävd och lämplig skötsel. Typiska arter för naturtypen som t.ex. prästkraige, hirsstarr och slätterfibbla ska vara vanligt förekommande. Arealen slätterängar i låglandet ska minst vara 0,2 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är välbevarad och dagens hävd bedöms vara tillräcklig för området. Med fortsatt hävd bedöms områdets naturvärden långsiktigt bevaras.

Dokumentation

Natur i Jönköpings län. Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Miljö i Jönköpings län 1993:3, Ängs- och hagmarker i Värnamo kommun, s. 497-498.

Uppgifter från ängs- och betesinventeringen, databas Jordbruksverket

Ekonomisk karta från 1950-talet

Åtgärdsplan för kundnr F7352.

Äldre ekonomisk karta samt modernt ortofoto.

Bilagor

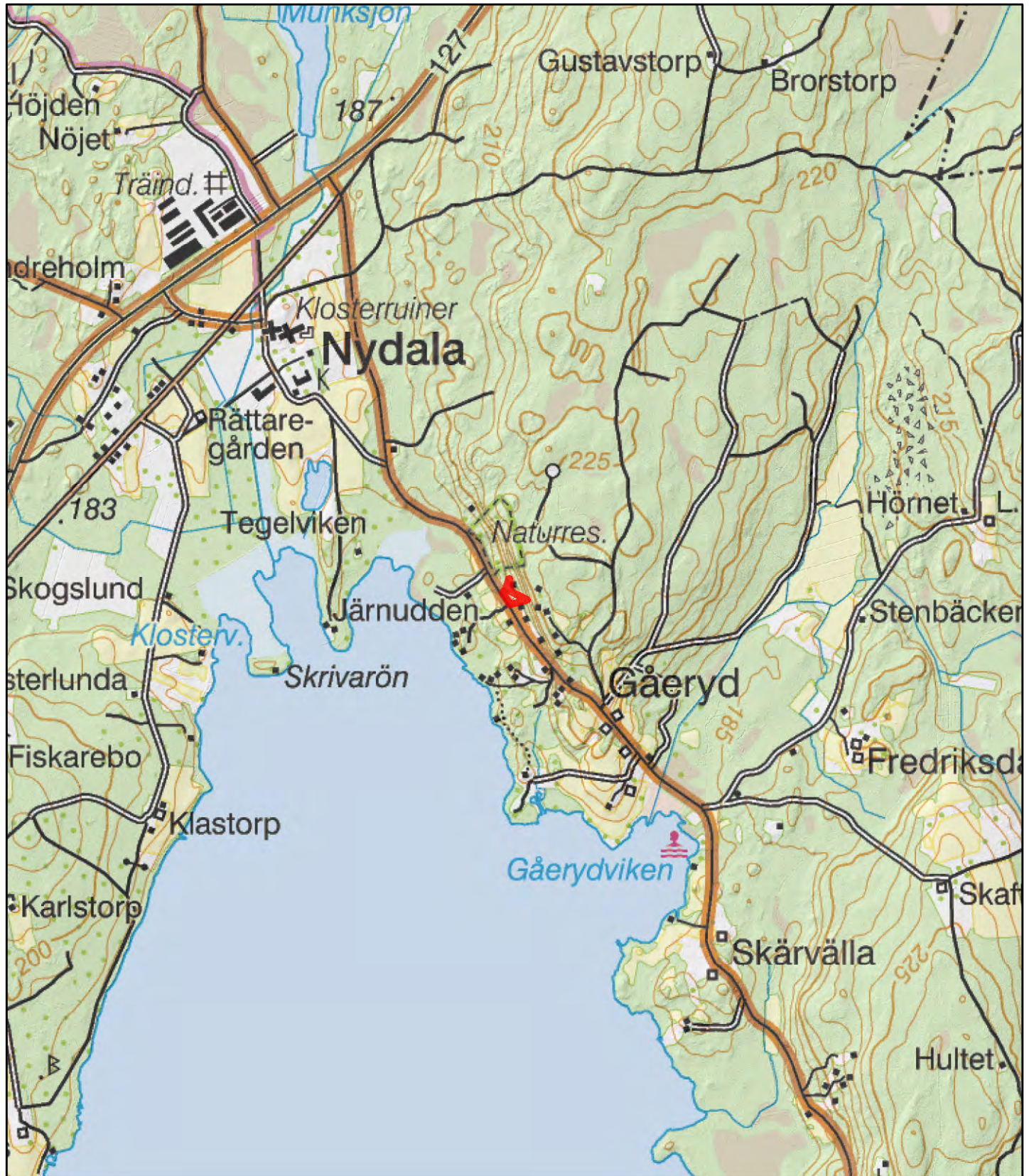
Kartbilaga (översiktskarta och naturtypskarta).

Natura 2000-område

Gåeryd

(SE0310719)

Bilaga
översiktskarta

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Gåeryd

Natura 2000-område

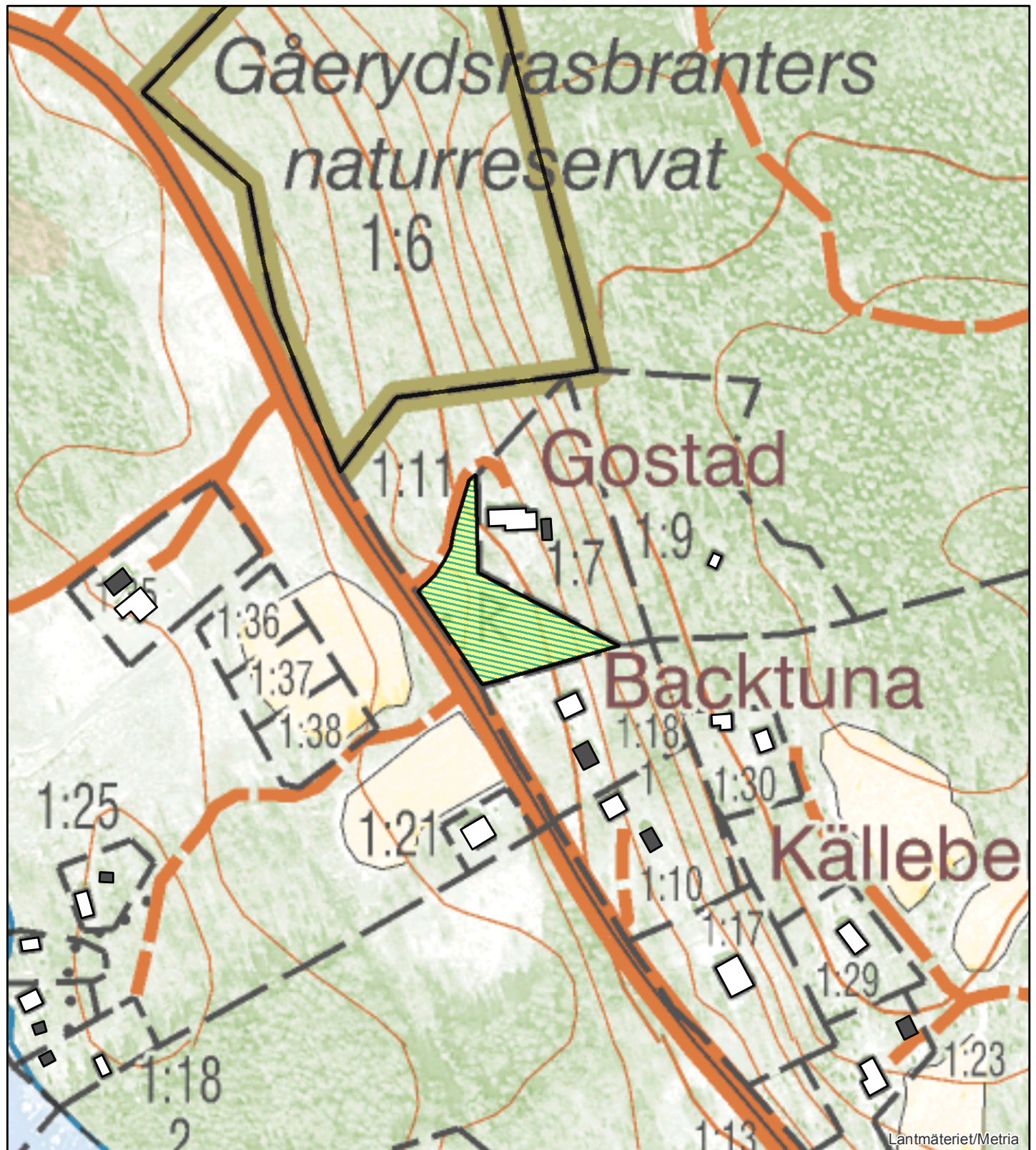
Gåeryd

(SE0310719)

Bilaga
naturtypskarta

Länstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länstyrelsen Jönköping

0 25 50 75Meter

Naturtyper

 Slätterängar (6510)

